

Βασιλοτροφία – Γενετική Βελτίωση

Η συστηματική ανανέωση των βασιλισσών στο μελισσοκομείο είναι η σπουδαιότερη εργασία για τη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της μελισσοκομικής επιχείρησης. Μπορεί να γίνει χωρίς μεγάλη προσπάθεια και (με ορισμένες προϋποθέσεις) χωρίς μεγάλες δαπάνες.

Η σημασία της νέας βασίλισσας είναι προφανής. Η **ισχυρή παρουσία** της βασίλισσας δηλώνεται από τη «**βασιλική ουσία**», το σύμπλοκο των φερομονών που εκλύει η βασίλισσα, που λιγοστεύει καθώς αυτή γερνάει. Όταν η βασίλισσα γερνάει ο γόνος είναι διάσπαρτος ([Εικόνα 1](#)), το μελίσσι δεν αναπτύσσεται και τελικά σμηνουργεί.

Τα επιθυμητά χαρακτηριστικά που χαρακτηρίζουν μια καλή βασίλισσα είναι:

- ο συμπαγής γόνος ([Εικόνα 3](#)),
- η γρήγορη αύξηση του πληθυσμού,
- η μικρή τάση σμηνουργίας,
- η συνέχιση της ωτοκίας αργά το φθινόπωρο και
- η έναρξη νωρίς στις αρχές του χειμώνα.

Το μελισσοσμήνος κρατά τη συνοχή του, οργανώνει την άμυνά του, γίνεται καταμερισμός των εργασιών και των «καθηκόντων» των εργατριών, αναστέλλεται το κτίσιμο και η εκτροφή βασιλικών κελιών, μειώνεται η τάση των εργατριών για παρθενογένεση, ενισχύεται η τάση συλλογή νέκταρος και γύρης.

[Εικόνα 1. Διάσπαρτος γόνος](#)

Η νέα βασίλισσα δεν σημαίνει απαραιτήτως καλή. Η **καλή βασίλισσα** ([Εικόνα 2](#)) ξεχωρίζει τόσο με την εμφάνισή της, μεγάλη, μακρόστενη, όσο και με το σχήμα της. Βλέποντας την από πάνω, έχει σχήμα «αδράχτι», ενώ από τα πλάγια φαίνεται το μεγάλο ύψος κοιλιάς. Ο γόνος απλώνεται σε πολλά πλαίσια, συμπαγής χωρίς κενά κατά το δυνατόν. Προπαντός όμως, κρίνεται από τα αποτελέσματά της.

[Εικόνα 2. Η καλή βασίλισσα ξεχωρίζει](#)

Δυνατά μελίσσια σε πληθυσμό και γόνο, που έχουν τελικό αποτέλεσμα τη **μεγάλη παραγωγή μελιού**. Αυτό το τελευταίο, η παραγωγή μελιού, είναι και το **μοναδικό κριτήριο** για το μελισσοκόμο που θέλει να φροντίσει ο ίδιος την παραγωγή βασιλισσών για το μελισσοκομείο του. Ασφαλώς, ο επαγγελματίας βασιλοτράφος χρησιμοποιεί συμπληρωματικά και άλλα κριτήρια, όπως η **μικρή τάση σμηνουργίας**, η **αντοχή σε ασθένειες του γόνου**, η **ήρεμη συμπεριφορά**, (αντίθετη της επιθετικότητας), η μικρή τάση συλλογής πρόπολης, το καλό κτίσιμο των κηρηθρών κ.ά.

Όλη αυτή η προσπάθεια, η παρατήρηση, η καταγραφή, η χρησιμοποίηση των καλύτερων βασιλισσών στην αναπαραγωγή, τόσο στην παραγωγή των παρθένων βασιλισσών όσο και στην παραγωγή κηφήνων για τη γονιμοποίησή τους, ονομάζεται **ΕΠΙΛΟΓΗ**.

Εικόνα 3. Συμπαγής γόνος

Η επιλογή έχει τελικό στόχο τη **γενετική βελτίωση** των μελισσών μας. Τα αποτελέσματα στην **παραγωγή** μετά από λίγα χρόνια επιλογής και χρήσης των επιλεγμένων βασιλισσών στο μελισσοκομείο μας είναι **εντυπωσιακά**.

Εάν τη συστηματική παραγωγή βασιλισσών ακολουθήσει η αντικατάσταση του 50% των βασιλισσών μας κάθε χρόνο και η κάθε πέντε χρόνια (20% κάθε χρόνο) **αντικατάσταση των κηρηθρών μας**, σε συνδυασμό με τη διατήρηση **καθαρού** και **στεγνού** περιβάλλοντος μέσα στην κυψέλη, τότε η επιτυχία είναι σίγουρη.